

GRAWAĆ (23) *vb impf*

W inf grawać (1) *Mącz*, grawać (1) *GostGosp*. ♦ *W pozostałych formach* grą-.

inf grawać (2). ♦ *praes 3 sg* grawa (5). ♦ *1 pl* grawamy (1). ♦ *3 pl* grawają (6). ♦ *praet 3 sg m* grawał (2); -ał (1), -(a)ł (1). *n* grawało (1). ♦ *3 pl m pers* grawali (4) *Mącz* (2), *HistRzym*, *BielSpr*, grawały (1) *BielSjem*. ♦ *con 3 pl m pers by* grawali (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVII w.*

Iter. od „grać” (23) :

1. *Bawić się, rozrywać się czymś (często według pewnych, ustalonych reguł)* (15) : STarym chłopom dziewczeczek byfmy nie dawaly/ Bo nie fpołu oboie z młodych lat grawaly. *BielSjem* 22.

grawać z kim (1): Gdzie fą mocarze te^{go} áwiátá ktorzy ze pfy á ptaki grawáli/ zmárli y do pieklá zftąpili. *HistRzym* 98.

a. *O grach towarzyskich (przeważnie o pieniądze)* (7) :

grawać co (3): Mořkwá [...] wždy fzáchy náder dobrzevmie: fnađz y ná pámięć ie grawa/ w drodze iádać. *GórnDworz* M5. *Cf Zwrot*.

grawać czym (3): Chartae lusoriae, Kárty ktoremi grawáya. *Mącz* 51b; Talus etiam significat, Kořtká po yedney řtronie głęboka [...] / á po drugiey řtronie płáska w członkách zádnych nóg tych zwierząt które rořzczepione kopyto máya rořtąca/ kót któremi řtárzi grawáli. Talus etiam dicitur, Kořtká czworogránna ktoremi dziś grawáya. *Mącz* 439a.

grawać z kim (1): Iako na lyfzye zwynar dwadzyefczia grziwyen powyedzial kthemv ze z Mathifkyem rzeřnikyem grawal kthori themze fortilem y wyenthřsem wigrawal pyenyedzi dořfycz *LibMal* 1552/169.

Zwrot: »karty grawać« (2): Kmieć kart niema grawać *GostGosp* 28, 166.

b. *O grach sportowych* (6) :

grawać co (4): Paganica pila, Piłá álbo krąk chłopski który chłopi ná wři grawáya. *Mącz* 272d, 90c. *Cf Zwrot*.

grawać czym (2): Discus, Széroká miřá/ [...] Okrągła fzibá kámienna/ miedziána/ [...] którą przed tym grawáli młodzi ludzie *Mącz* 90c, 133c.

Zwrot: »piłę grawać« (2): Spheristerium, Mieysce á plác gdzie piłę grawáya. *Mącz* 408a; A iáko piły nie grawamy iř nie mářz tego obyczáiu/ ták záfie morzpręgi/ latánie/ ábo chodzenie po powrozie/ by dobrze v nas było pořpolite/ iednák bym ia řwemu Dworzáninowi tego nie dopuřcił *GórnDworz* E3v.

2. *Wydobywać tony, melodię z instrumentów muzycznych* (8) :

grawać w co (3): StryjKron 76; Ten [Apollo] miedzy Bogi bárzo częřty w kole/ Y w lutniá grawa przy ich hoynym řtole *GrochKal* 18; Teřci w piřczáleczkę ptařznik grawa cudnie/ Gdy ná łow řwoy wabi ptařzátka obłudnie. *Phil* H.

grawać na czym (5): *RejWiz* 67v; instrumentum musicum, Orgány/ y wfzelákie ynfze naczynie ná ktorym grawáya. *Mącz* 268c; *GórnDworz* B2v; Náđ to wřzyřtko/ bywáli w wořfće Trębáczé/ piřczkowie/ y ci co ná rořzku grawáli dawáiac znáki. *BielSpr* 12v; *SkarŻyw* 507.

Synonimy: 2. *brzękać, dzwonić, gąść, piskać*.

Formacje współrdzenne cf GRACĆ.

Cf **IGRAWAĆ**

HG